

Nasjonalt kvalitetsregister for gynekologisk kreft

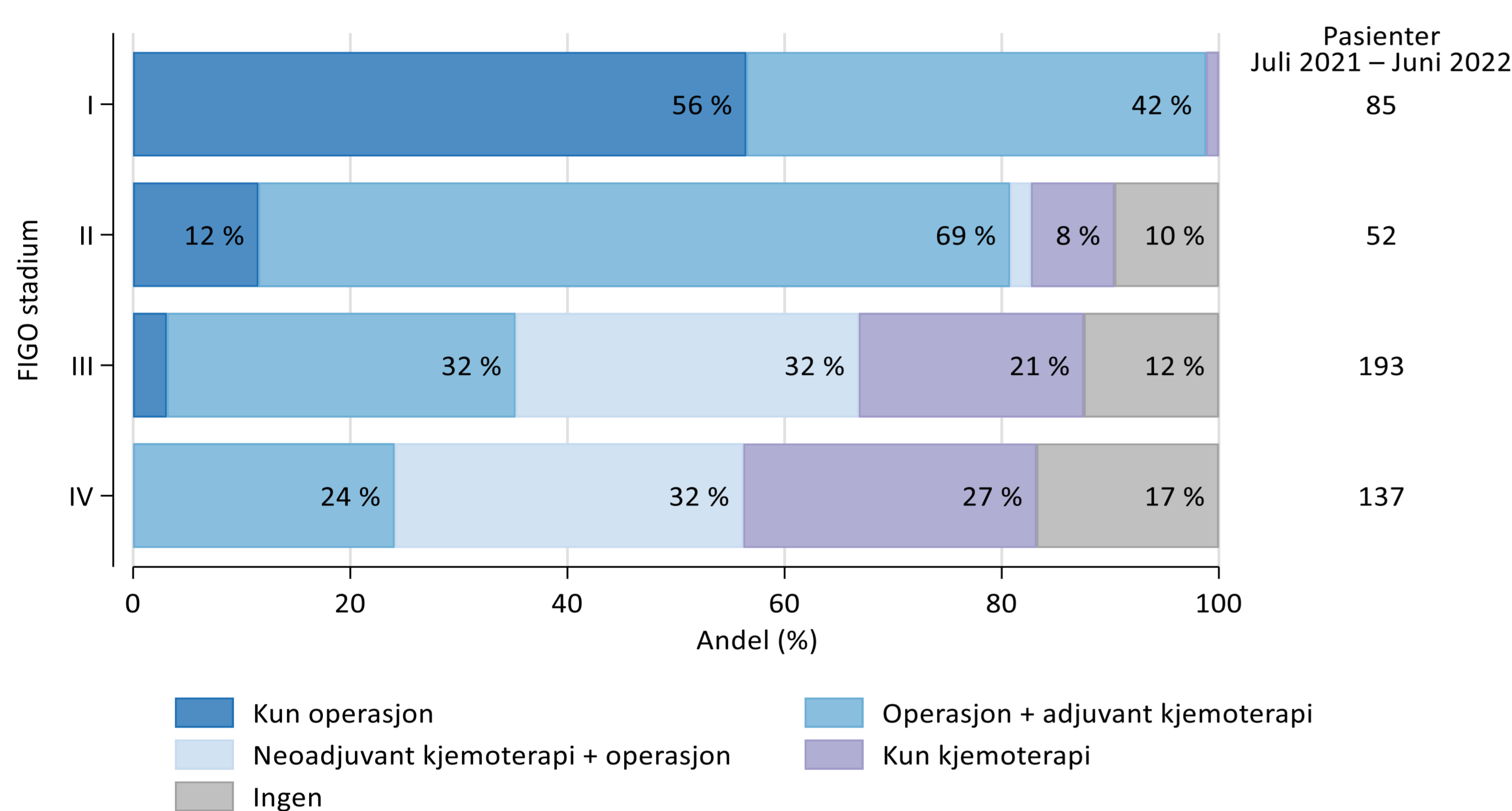
Medikamentell kreftbehandling ved ovarialkreft – Ny bruk av data hentet direkte fra sykehusenes fagsystemer

Ø L Carlsen, S Leithe, T Paulsen

Bakgrunn

Sammen med kirurgi har kjemoterapi en sentral rolle ved behandling av ovarialkreft. Innsamling av kliniske data fra medikamentell kreftbehandling har imidlertid frem til nå vært utfordrende å gjennomføre. Utarbeidelse av relevante analyser for bruk av medikamentell behandling fra registerets database har derfor tidligere ikke vært mulig. Ved innføring av bruk av data hentet direkte fra sykehusenes fagsystemer i registeret har situasjonen nå endret seg og har åpnet opp for nye muligheter både innen forskning og for kvalitetsforbedringsarbeid. Her presenteres noen av de nye figurene fra registerets årsrapport som belyser bruk av medikamentell kreftbehandling ved ovarialkreft.

Behandling per FIGO stadium – en oversikt

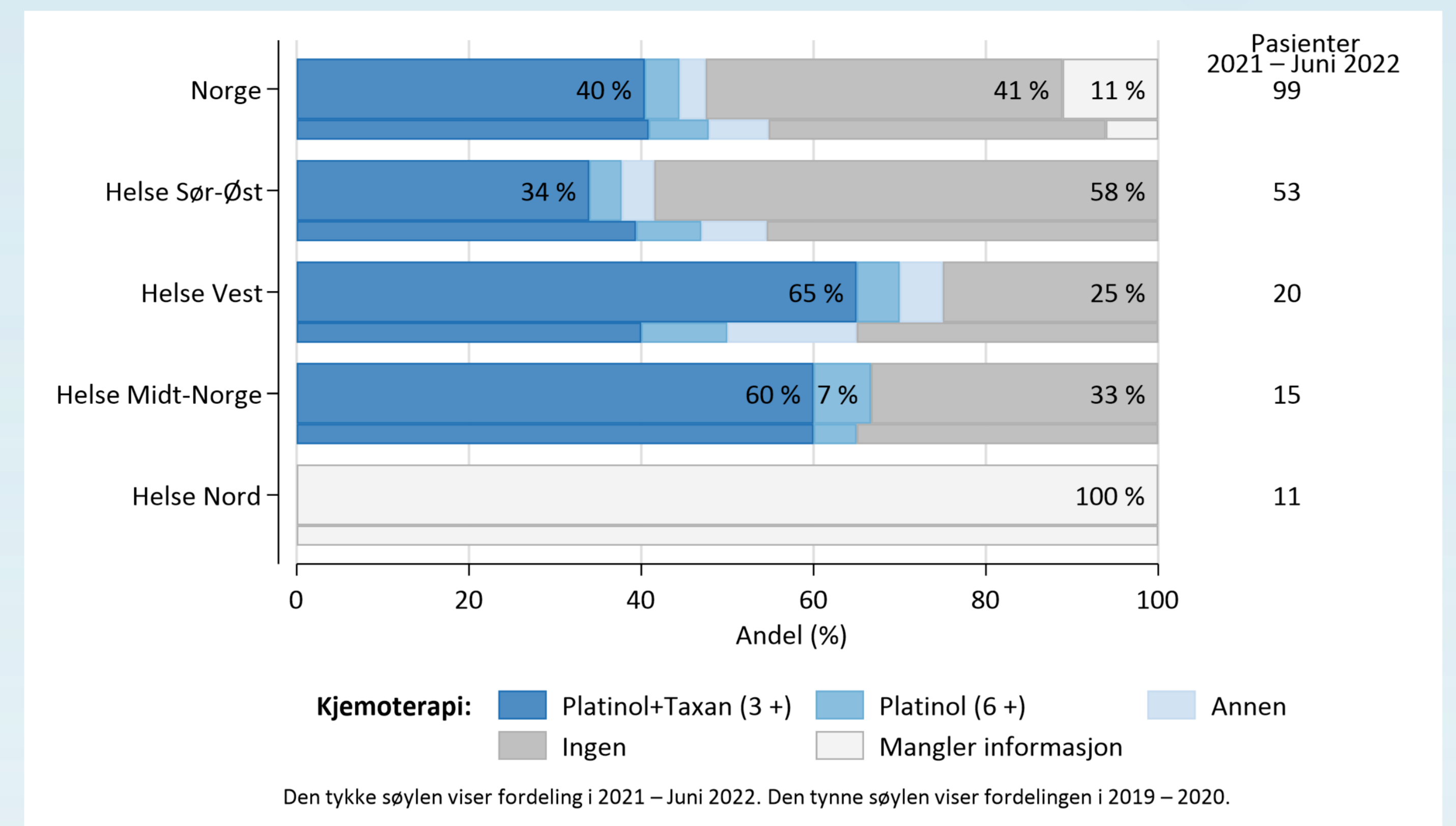
Type behandling gitt ved ovarialkreft per FIGO stadium

Med ny tilgang på data for medikamentell kreftbehandling er det nå mulig å vise en oversikt over all behandlingen som gis ovarialkreftpasientene på landsbasis. Figuren over viser behandlingen som gis ovarialkreftpasientene per FIGO stadium. For pasientene i FIGO stadium I ser vi at 98% av pasientene blir operert og at 56% kun blir operert uten noen tilleggsbehandling med kjemoterapi. I FIGO stadium II er det 12% som ikke får kjemoterapi etter operasjon. I følge handlingsprogrammet for behandling av gynekologisk kreft (1) er ikke dette anbefalt behandling ved stadium II. I FIGO stadium III og IV ser vi at nær alle de opererte får kjemoterapi enten etter operasjon (adjuvant) eller før og etter operasjon (neoadjuvant). Kjemoterapi gis før operasjon i tilfeller hvor utredningen antyder at fjerning av all synlig tumorvev ikke er mulig ved operasjon. Det gis da 3 kurer med kjemoterapi før det gjøres en ny vurdering for operasjon. Om det da fortsatt ansees som umulig å fjerne alt synlig svulstvev, gis kun videre kjemoterapi. Figuren viser ellers at en del av pasientene verken blir operert eller mottar kjemoterapi. En gjennomgang av denne pasientgruppen viser at dette i stor grad er snakk om pasienter med høy alder, avansert sykdom, tilleggssykdommer eller nedsatt allmenntilstand. Data fra Helse Nord er ikke inkludert i figuren (se blå tekstboks).

Data fra medikamentell kreftbehandling i Kreftregisteret

Legemiddelbehandling er innhentet fra sykehusenes fagsystemer (CMS, Cytodose) og/eller Norsk Pasientregister (NPR). Helse Nord har per i dag ikke noe fagsystem hvor medikamentell kreftbehandling rapporteres, resultater som baserer seg på sykehusenes fagsystemer vil derfor ikke inkludere Helse Nord. NPR brukes som datakilde for kreftlegemidler pasientene tar hjemme (H-resept). Alle data i prosjektet vil være samlet inn under Kreftregisterets forskrift, noe som betyr at de vil inngå i Kreftregisterets ordinære register

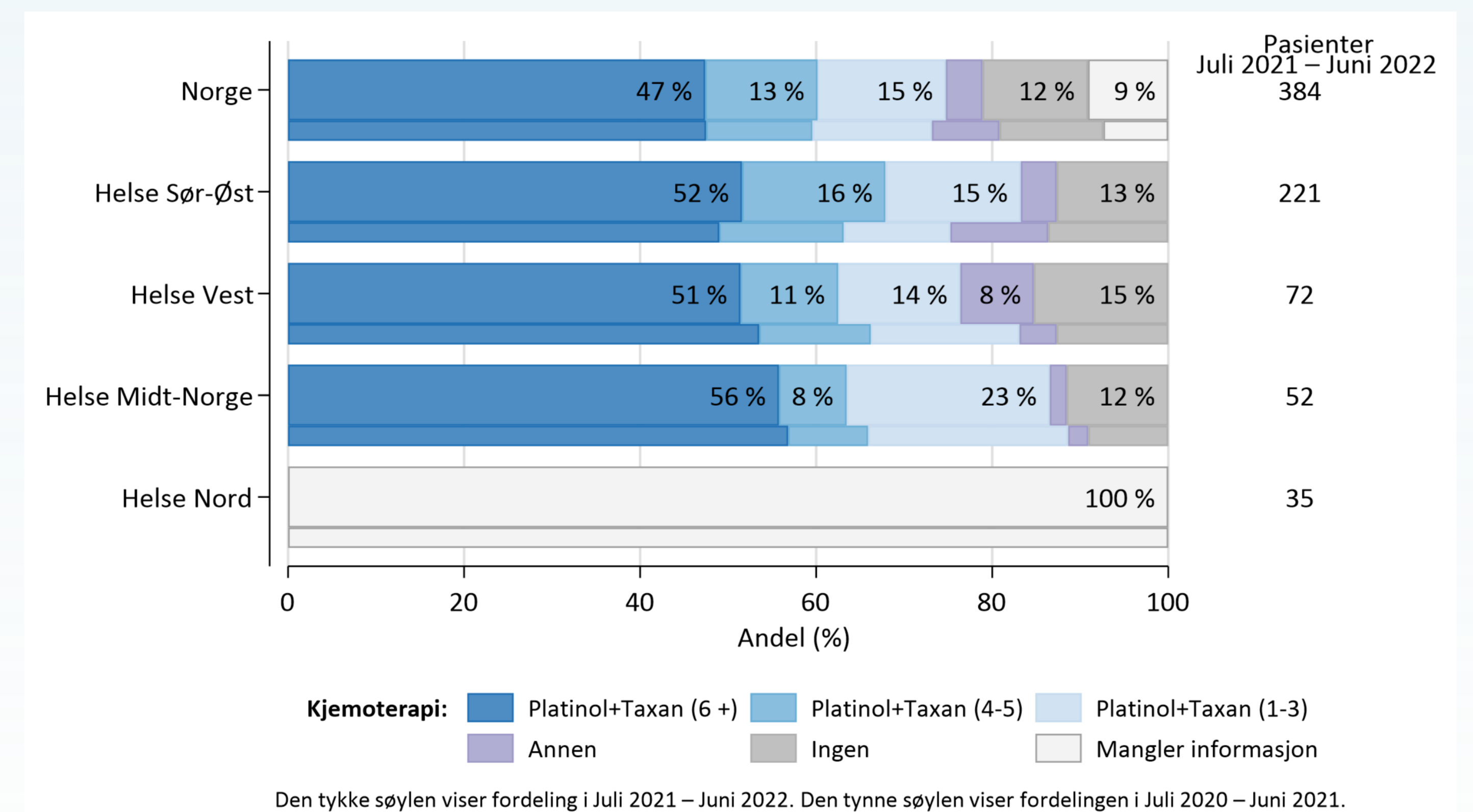
Kjemoterapi ved FIGO stadium I per RHF

Kjemoterapi gitt ved FIGO stadium I ovarialkreft

For ovarialkreft ved FIGO stadium I er indikasjon for kjemoterapi avhengig av både tumors utbredelse og histologi. Handlingsprogrammet for gynekologisk kreft (1) anbefaler blant annet ikke kjemoterapi ved FIGO stadium IA med lavgradig histologi. Utenom denne pasientgruppen anbefales stort sett operasjon etterfulgt av adjuvant kjemoterapi. Standardbehandlingen som anbefales er enten 6 kurer singelbehandling (Platinol) eller minimum 3 kurer med kombinasjonsbehandling (Platinol+Taxan). Figuren over viser at færre av pasientene i stadium I gis adjuvant kjemoterapi i Helse Sør-Øst enn i Helse Midt-Norge og Helse Vest. Dette kan være et uttrykk for ulik behandlingspraksis og bør undersøkes nærmere. Antall pasienter inkludert er imidlertid få, så resultatene må tolkes med forsiktighet. Vi har ikke data fra Helse Nord siden de ikke bruker CMS/Cytodose (se blå tekstboks).

Kjemoterapi ved FIGO stadium II-IV per RHF

Kjemoterapi gitt ved FIGO stadium II-IV ovarialkreft

I handlingsprogrammet for behandling av gynekologisk kreft (1) skal alle pasientene med ovarialkreft i FIGO stadium II-IV tilbys kjemoterapi forutsatt tilfredstillende allmenntilstand. Standardbehandlingen som anbefales er 6 kurer kombinasjonsbehandling (Platinol+Taxan). Figuren viser at det er relativt lite variasjon i bruk av kjemoterapi blant helseregionene i landet ved stadium II-IV. På landsbasis fikk 47% av pasientene i FIGO stadium II-IV standard kjemoterapi (minst 6 kurer kombinasjons-behandling). 13% av pasientene fikk 4-5 kurer som også vil kunne gi god behandlingseffekt. Får pasienten 3 eller færre kurer regnes dette for utilstrekkelig behandling. 12% av pasientene får ingen form for kjemoterapi. Sannsynligvis er dette eldre, pasienter med alvorlige tilleggssykdommer og pasienter med nedsatt allmenntilstand. Noen pasienter ønsker heller ikke kjemoterapi. Vi har ikke data fra Helse Nord siden de ikke bruker CMS/Cytodose (se blå tekstboks).

Referanser:

(1) <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/gynekologisk-kreft--handlingsprogram>